

Приложение

**ПРЕПОРЪКИ ОТ ПРОВЕДЕНАТА ДИСКУСИЯ В КРЪГЛА МАСА НА ТЕМА
„БИЗНЕСЪТ В БЪЛГАРИЯ И КАДРИТЕ! ТЕ ЛИПСВАТ! КАК ДА СЕ СПРАВИМ?“**

На основа на дискусията по време на кръглата маса от 27 април 2016, организирана от Българската търговско-промишлена палата и списание Бизнес клуб, могат да бъдат обобщени следните 24 препоръки в областта на образованието и пазара на труда:

1. Изграждане на система за проучване и анализ на потребностите от конкретни професии, с която да се съобразяват в приема университетите/ професионалните гимназии;
2. Дълбочинно национално проучване, координирано от Министерство на икономиката или конкретно ИАНМСП, което да установи действителното положение с липсата на кадри по бизнеси, специалности и региони;
3. Преминаване на професионалните гимназии на подчинение на общините;
4. Обособяване на специфични регионални политики на общинско ниво в областта на образованието, съответстващи на потребностите от кадри по общини;
5. Въвеждане на регионален компонент при определяне на политиките за доходите (минимална работна заплата, минимални осигурителни доходи);
6. Подготвяне на специални програми за стимулиране на предприемачеството за създаване на микропредприятия в планинските и пограничните райони;
7. Активизиране на фирмите и браншовите организации при участието им в оценителни комисии и други форми на взаимодействие със средните училища/ВУЗ;
8. Ефективно включване на родителите и бизнеса в училищни настоятелства;
9. Актуализиране на програмите за обучение с участието на представители на работодателските организации;
10. Привличане на преподаватели от бизнес средите и най-вече в часовете по предприемачество и практика;
11. Увеличаване на младежите в схеми за стажуване/чиракуване (дуално образование);
12. Увеличаване на часовете по практика в професионалното и висшето образование;
13. Въвеждане на професионално ориентиране в училищата от ниво 5-8 клас;
14. По-високи критерии за прием във висшите учебни заведения;
15. Преориентиране на система за оценка на качеството на образованието към практическата приложимост на преподаваните знания;
16. Фокусиране върху младежката безработица и намирането на първо работно място;
17. Промяна в системата за социални помощи с оглед обвързването на финансирането за дадена за квалификация със задължително полагане на труд;
18. Промени в законодателството, даващи възможност/задължение за специалистите да работят във финансираната ги фирма за определен срок (3-5 години) или още по-радикално – ограничение за започване на работа в друга конкурентна фирма, освен при отказ на тази, която е финансирала обучението;
19. Допълване с нови критерии за финансиране на училищата (освен на база на брой учащи се, което води до огромни компромиси с качеството на обучението) с такива като: брой на започналите работа по специалността в рамките на година

след приключване на образованието, брой на приетите във ВУЗ за продължаване на обучението и т.н.);

20. Въвеждане на данъчни облекчения за фирми, предоставящи стипендии на студенти/ученици;
21. Приоритетно финансиране на специалности, при които има недостиг от кадри, а при останалите да има определена квота, финансирана от бюджета и допълнителни места, за които обучаващите сами поемат изцяло издръжката си;
22. Продължаване на проекта за валидиране на професионалните компетенции с участието на социалните партньори;
23. Доближаване на образователните до професионалните стандарти за осигуряване на оптимално добре подготвени кадри за работа в практическа среда;
24. Допълнителна квалификация за хората в предпензионна възраст и създаване на атрактивна система за учене през целия живот-цел стимулиране и на безработните хора в предпензионна възраст да се върнат към заетост.